

BELGISCHE SENAAT

SENAT DE BELGIQUE

ZITTING 1952-1953.

SESSION DE 1952-1953.

VERGADERING VAN 18 JUNI 1953.

SEANCE DU 18 JUIN 1953.

Verslag van de Commissie van Landsverdediging belast met het onderzoek van wetsvoorstel tot opschorting van het bepaalde in artikel 71 der dienstplichtwet van 15 Juni 1951 ten aanzien van de dienstplichtigen die ingevolge de incidenten van 1952 gestraft of veroordeeld zijn.

Rapport de la Commission de la Défense Nationale chargée d'examiner la proposition de loi tendant à suspendre dans le chef des miliciens punis ou condamnés à la suite des incidents de 1952, les dispositions de l'article 71 de la loi du 15 juin 1951, sur la milice, le recrutement et les obligations de service.

Aanwezig : Burggraaf COSSEE de MAULDE, Voorzitter ; de hh. BAERT, DE BOODT, FLAMME, RASSART, TOBBACK, VAN GERVEN, VAN REMOORTELE en VAN LOENHOUT, Verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

MESDAMES, MESSIEURS,

Het wetsvoorstel dat ter bespreking wordt gelegd, en waaraan door de indiener nog een amendement werd gevoegd, ten einde niet alleen de bepalingen van artikel 71 der wet van 15 Juni 1951, doch eveneens de bepalingen van artikel 13 van het Militair Strafwetboek te veranderen, beoogt het aanbrengen van veranderingen aan sommige bepalingen der militaire wetten.

Ingevolge artikel 71, § 2, der wet op de militie van 15 Juni 1951, worden de manschappen die bij wijze van tuchtmaatregel door cachot of gevangenis werden gestraft, evenals zij die zich aan ongewettigde afwezigheid hebben schuldig gemaakt, na hun dienst onder de wapens gehouden, a rato van twee dagen voor elke dag cachot of gevang en vier dagen voor elke dag ongewettigde afwezigheid. De gezamenlijke duur van dit onder de wapens houden mag de 100 dagen niet te boven gaan.

Volgens zelfde wet geldt het hier gevangenis of cachot-straffen, uitgesproken door de militaire overheid en niet veroordelingen uitgesproken door een rechtbank.

La proposition de loi soumise à vos délibérations et que complète un amendement déposé par son auteur, vise à modifier non seulement les dispositions de l'article 71 de la loi du 15 juin 1951, mais aussi celles de l'article 13 du Code pénal militaire.

Aux termes de l'article 71, § 2, de la loi sur la milice du 15 juin 1951, les hommes qui ont subi des peines disciplinaires de cachot ou de prison et ceux qui se sont rendus coupables d'absence illégale, sont maintenus sous les armes à raison de deux jours pour chaque jour de cachot ou de prison et de quatre jours par jour d'absence illégale. Le maintien sous les armes ne peut au total excéder cent jours, après le terme du service actif.

D'après la loi précitée, il s'agit ici de peines de prison ou de cachot, prononcées par les autorités militaires, et non de condamnations prononcées par un tribunal.

R. A 4638.

R. A 4638.

Zie :

Voir :

Gedrukt Stuk van de Senaat :
265 (Zitting 1952-1953) : Wetsvoorstel.

Document du Sénat :
265 (Session de 1952-1953) : Proposition de loi.

Verder wordt door het Militair Strafwetboek bepaald dat, ingevolge artikel 13 van de wet van 27 Mei 1870, de tijd in de gevangenis of militaire gevangenis doorgebracht door de veroordeelden, niet als dienst-tijd telt.

Voorgesteld wordt nu deze beide bepalingen te veranderen in die zin, dat de dienstplichtigen, die ingevolge de incidenten van 1952 gestraft werden of veroordeeld na het verstrijken van hun normaal dienst-termijn niet onder de wapens zouden gehouden worden.

Reden tot dit wetsvoorstel blijkt dus te zijn het voorstellen van een uitzonderlijke gunstmaatregel ten voordele van gestraften voor bepaalde vergrijpen en inbreuken tegen de tucht, die als oorzaak zouden gehad hebben de campagne die destijds werd gevoerd tegen de verlenging der dienstplicht : « de 24 maanden-diensttijd ». De onmiddellijke en rechtstreekse aanleiding schijnt dan te zijn de incidenten van Casteau die hun naspel hebben ontvangen vóór de Krijgsraad en waarbij sancties werden getroffen en veroordelingen uitgesproken.

Ingevolge de bestaande wetgeving en de voormelde voorschriften, moeten dan ook de gestraften, na de normale tijd van hun afzwaaien, nog onder de wapens blijven gedurende een bepaalde periode.

Er werd dan een interpellatie gehouden in de Senaat op 26 Mei 1953, waarop in het lang en breed werd gehandeld over de uitgesproken straffen en de gevolgen ervan : negen militianen werden tot voorwaardelijke straffen veroordeeld, doch zijn verplicht de in de gevangenis in voorarrest doorgebrachte dagen, na hun klas bij te dienen. De andere zeven dienstplichtigen werden tot zwaardere straffen — die niet voorwaardelijk zijn — veroordeeld en moeten dus ook de overeenkomstige periode langer nadienen.

Opgemerkt moet nochtans, dat buiten deze supplementaire dagen, haast alle der bedoelde gestraften, nog gedurende een zeker getal dagen onder de wapens dienen gehouden te worden voor cachotstraffen opgelopen als tuchtmaatregel voor feiten, die niet met de incidenten van Casteau te maken hebben, of nog voor ongewettigde afwezigheden.

Bij de bespreking wordt door dhr. Minister verklaard dat hij, vanaf het begin van de voorvallen in 1952, onderrichtingen had verstrekt in de zin om aan de incidenten alle karakter van politiek of opstandigheid te ontnemen, er bijvoegende dat dus deze voorvallen moesten aanzien worden als gebeurd zijnde in een plotselinge opwelling. Daaruit volgt dan ook dat de in het korps uitgesproken tuchtstraffen zeer gematigd zijn.

Daarenboven wordt er door dhr. Minister op gewezen dat de indiener zijn voorstel dusdanig heeft gelibelleerd en in zulke vorm heeft vervat, dat hij een « algemene » maatregel voorstelt, zelfs voor feiten die niets gemeens hebben met de incidenten van Juli 1952.

D'autre part, le Code pénal militaire prévoit qu'en vertu de l'article 13 de la loi du 27 mai 1870, la durée de l'emprisonnement et celle de l'emprisonnement militaire subis par le condamné ne compteront pas comme temps de service.

On nous propose de modifier ces deux dispositions, afin que les miliciens punis ou condamnés à la suite des incidents de 1952, ne soient pas maintenus sous les armes à l'expiration de leur temps de service normal.

La présente proposition de loi revient donc à proposer une mesure de grâce exceptionnelle en faveur des miliciens condamnés pour certaines infractions à la discipline, dont l'origine doit être recherchée dans la campagne menée contre la prolongation du temps de service, c'est-à-dire « le service des 24 mois ». Les incidents de Casteau, dont l'épilogue s'est déroulé devant le Conseil de guerre et qui se sont soldés par des sanctions et des condamnations, en seraient le motif immédiat et direct.

En vertu de la législation en vigueur et des dispositions susmentionnées, les condamnés devraient, après le terme normal de leur service actif, être maintenus sous les drapeaux durant une période déterminée.

Le 26 mai 1953, le Sénat a entendu une interpellation au cours de laquelle les sanctions prononcées et les conséquences qui en découlent ont été longuement examinées : neuf miliciens ont été condamnés à des peines conditionnelles et seront tenus, à l'expiration de leur temps de service, de rester sous les drapeaux durant un nombre de jours égal à celui qu'ils ont passé en détention préventive. Les autres miliciens ont encouru des peines plus lourdes — qui ne sont pas conditionnelles — et devront également, à l'expiration de leur temps de service, rester sous les armes durant une période correspondante.

Remarquons toutefois que, abstraction faite de ces jours supplémentaires, presque tous les condamnés en question devront être maintenus sous les armes pendant un certain nombre de jours par suite des peines de cachot qu'ils ont encourues comme sanction pour des faits étrangers aux incidents de Casteau ou pour des absences injustifiées.

Au cours de la discussion, M. le Ministre déclare que, dès le début, il a donné des instructions afin que les incidents survenus en 1952 soient dépouillés de leur caractère politique ou révolutionnaire, en ajoutant qu'il fallait dès lors les considérer comme le résultat d'une impulsion soudaine. C'est à ces directives que l'on peut attribuer le caractère modéré des peines disciplinaires prononcées au corps.

M. le Ministre fait remarquer en outre que l'auteur a libellé sa proposition en des termes tels qu'il réclame une mesure « générale », même pour des faits qui n'ont rien à voir avec les incidents de juillet 1952.

Door enkele leden werd toch nog met aandrang verzocht, dat er zou getracht worden naar een clementiemaatregel voor die bepaalde feiten, en werd er meer in het bijzonder aangedrongen op het toestaan van een « uitzonderlijk verlof », als zijnde een maatregel die in de bevoegdheid van de Minister valt.

Hierop werd door dhr. Minister geantwoord dat het onmogelijk is een « uitzonderlijk verlof » toe te staan. Enerzijds kan een uitzonderlijk verlof, ingevolge de wettelijke voorschriften, alleen worden toegestaan aan militieleden van goed gedrag — wat hier bezwaarlijk kan worden ingeroepen — en bovendien zou zulke maatregel niets oplossen, aangezien de tijd in uitzonderlijk verlof toegestaan, toch weer niet als diensttijd geldt en dus moet worden « bij » gediend, en vergoed door een periode aanwezigheid van gelijke duur.

Meerdere leden komen nog in de bespreking tussen om erop te wijzen dat het voorstel onaannemelijk is, gezien de tucht die een hoofdvereiste is in het leger, streng moet worden gehandhaafd en elk vergrijp tegen die tucht, zwaar dient gestraft. Hier een gunstmaatregel toepassen, zou, meent een lid, kunnen aanzien worden als onbegrijpelijke zwakheid. Het argument als zouden de leiders de schuldigen zijn en de gestraften slechts de werktuigen zijn van die leiders, houdt, volgens een ander lid, geen steek, en men kan toch niet voor een speciaal geval een wet stemmen : *dura lex, sed lex*.

Volgens een lid, zijn de beschouwingen van sociale aard, waaraan men onvermijdelijk denkt in gevallen als deze, volstrekt niet van belang ontbloot, en als het mogelijk kon zijn, een verzachtende maatregel te nemen, ware dit wel te onderzoeken. Maar, wanneer dit — zoals uit de bespreking blijkt — niet mogelijk is, is dit zeer spijtig, maar dan kan men niet om zulk geval de wet veranderen. Dit zou onverantwoord zijn.

Bij de stemming wordt het wetsvoorstel, geamendeerd als hoger gezegd, verworpen met 12 stemmen tegen 5.

Dit verslag werd goedgekeurd met algemene stemmen.

De Verslaggever,

De Voorzitter,

Burggraaf

F. VAN LOENHOUT.

COSSEE de MAULDE.

Cependant, quelques membres insistent encore afin qu'une mesure de grâce soit prise à l'égard des miliciens intéressés ; ils proposent notamment de leur accorder un « congé exceptionnel », mesure qui est du ressort du Ministre.

M. le Ministre estime toutefois qu'il est impossible d'accorder pareil « congé exceptionnel ». En vertu des dispositions en vigueur, ce congé ne peut, en effet, être accordé qu'aux miliciens de bonne conduite — motif que l'on peut difficilement invoquer en l'espèce — et, d'autre part, une telle mesure ne résoudrait rien, puisque la période consentie à titre de congé exceptionnel ne compte pas comme temps de service, si bien que les intéressés seraient en définitive tenus de rester sous les drapeaux pendant une période équivalente.

Plusieurs membres interviennent encore dans la discussion, en soulignant que la proposition est inacceptable, étant donné que la discipline est une nécessité essentielle à l'armée, qu'elle doit être maintenue avec toute la rigueur nécessaire et que toute infraction à cette discipline doit être sévèrement punie. De l'avis d'un de ces membres, une telle mesure de faveur pourrait être considérée comme une faiblesse incompréhensible. Un autre membre estime que l'argument qui présente les meneurs comme seuls responsables et les condamnés comme des instruments entre leurs mains, est sans valeur. Il est d'ailleurs impossible de voter une loi pour un cas spécial : *dura lex, sed lex*.

Un autre membre, par contre, fait valoir que les considérations de caractère social, qui viennent inévitablement à l'esprit dans des cas semblables, ne sont pas dépourvues d'intérêt ; il estime que la possibilité de prendre une mesure de clémence mérite d'être examinée. Toutefois, s'il est impossible d'avoir recours à pareille mesure — et cela ressort de la discussion — on peut le regretter, mais il ne se justifierait pas de modifier la loi pour atteindre le but visé.

Mise aux voix, la proposition de loi amendée dans le sens précisé ci-dessus, est rejetée par 12 voix contre 5.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Le Président,

F. VAN LOENHOUT.

V* COSSEE de MAULDE.

